

Tyrimo „Mokinių mokymosi motyvacijos skatinimas šeimoje“ apibendrinimas

Kalvarijos gimnazijos
Direktoriaus pavaduotoja ugdymui
Kristina Knyzienė
2024 m. lapkritis

Tyrimo tikslas -

išsiaiškinti šeimos įtaką mokinių mokymosi motyvacijai, analizuojant tėvų požiūrį, veiksmus ir sąlygas, kurios skatina arba slopina vaikų norą mokytis.

Tyrimo uždaviniai:

1. Nustatyti tėvų vaidmenį formuojant vaikų mokymosi įpročius ir motyvaciją.
2. Išsiaiškinti tėvų požiūrį į mokymosi svarbą bei jų auklėjimo stilių.
3. Sužinoti vaikų mokymosi namuose sąlygas ir kaip tai veikia jų motyvaciją.
4. Įvertinti tėvų pagalbos ir skatinimo metodus mokymosi procese.
5. Nustatyti pagrindinius šeimos veiksnius, darančius poveikį vaikų mokymosi rezultatams ir vidinei motyvacijai.

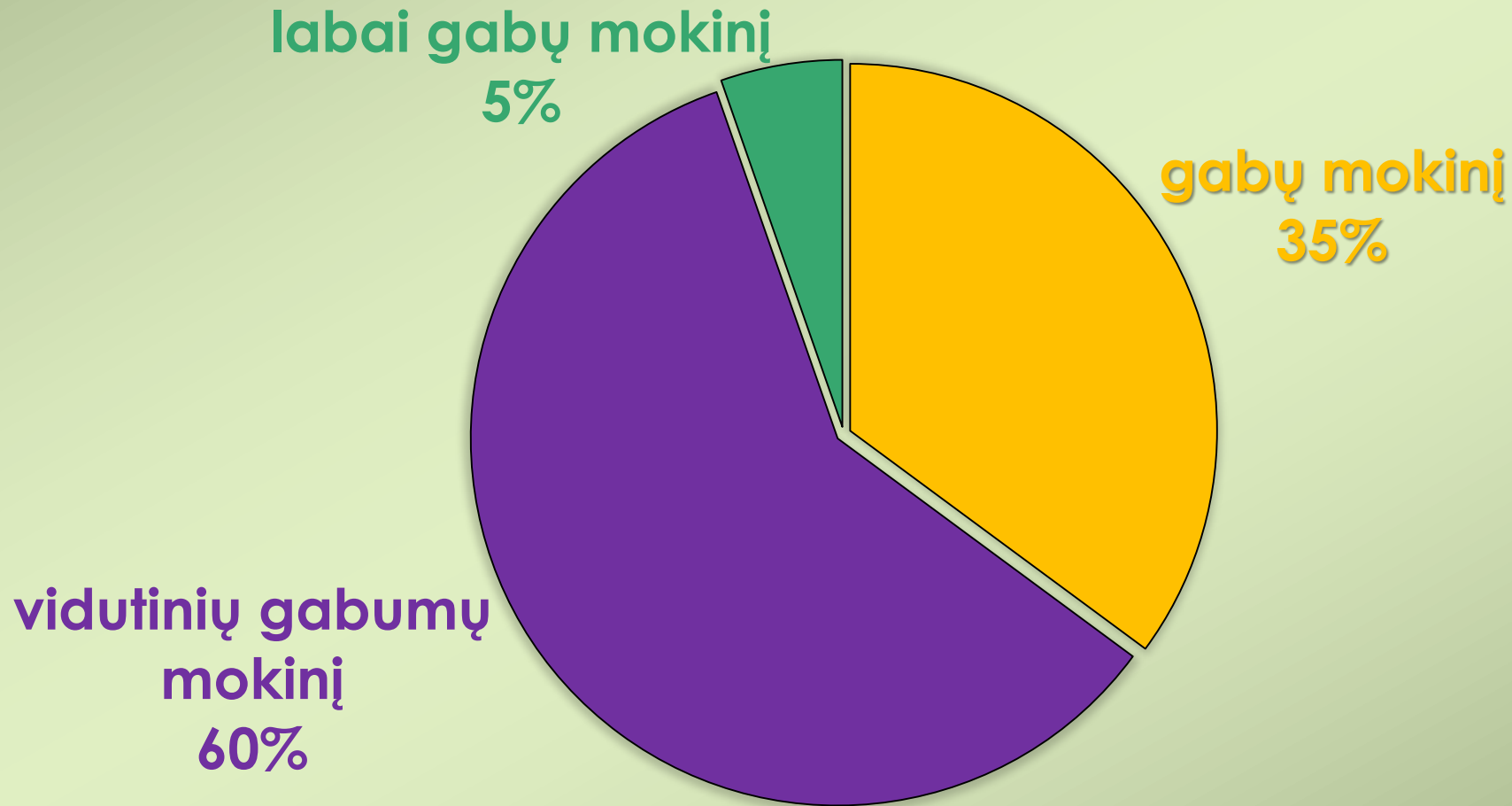
Tyrimo imtis

- Tyrime dalyvavo 169 5-8, I-III gimnazijos klasių mokinių tėvai:
 - 5-6 klasių - 69 (t. y. 41,1% visos imties),
 - 7-8 klasių - 39 (t. y. 23,2% visos imties),
 - I-II gimnazijos klasių - 57 (t. y. 41,1% visos imties),
 - III gimnazijos klasių - 17 (t. y. 10,1,1% visos imties).
- Tėvų pasiskirstymas pagal išsilavinimą:
 - vidurinis - 35,5% (60),
 - aukštesnysis - 23,1% (39),
 - aukštasis (bakalauras) – 29,6% (50),
 - aukštasis (magistras) – 11,8% (20).

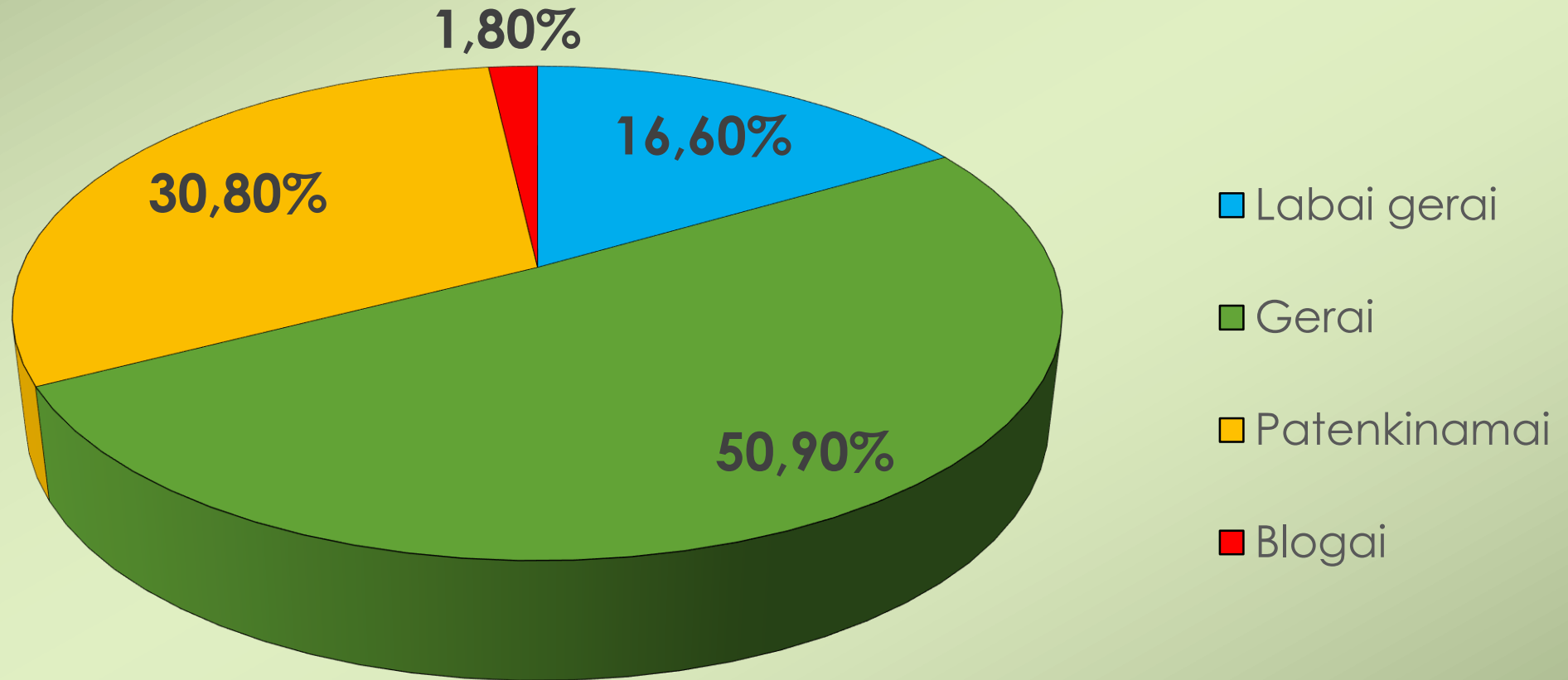

Tyrimo rezultatai

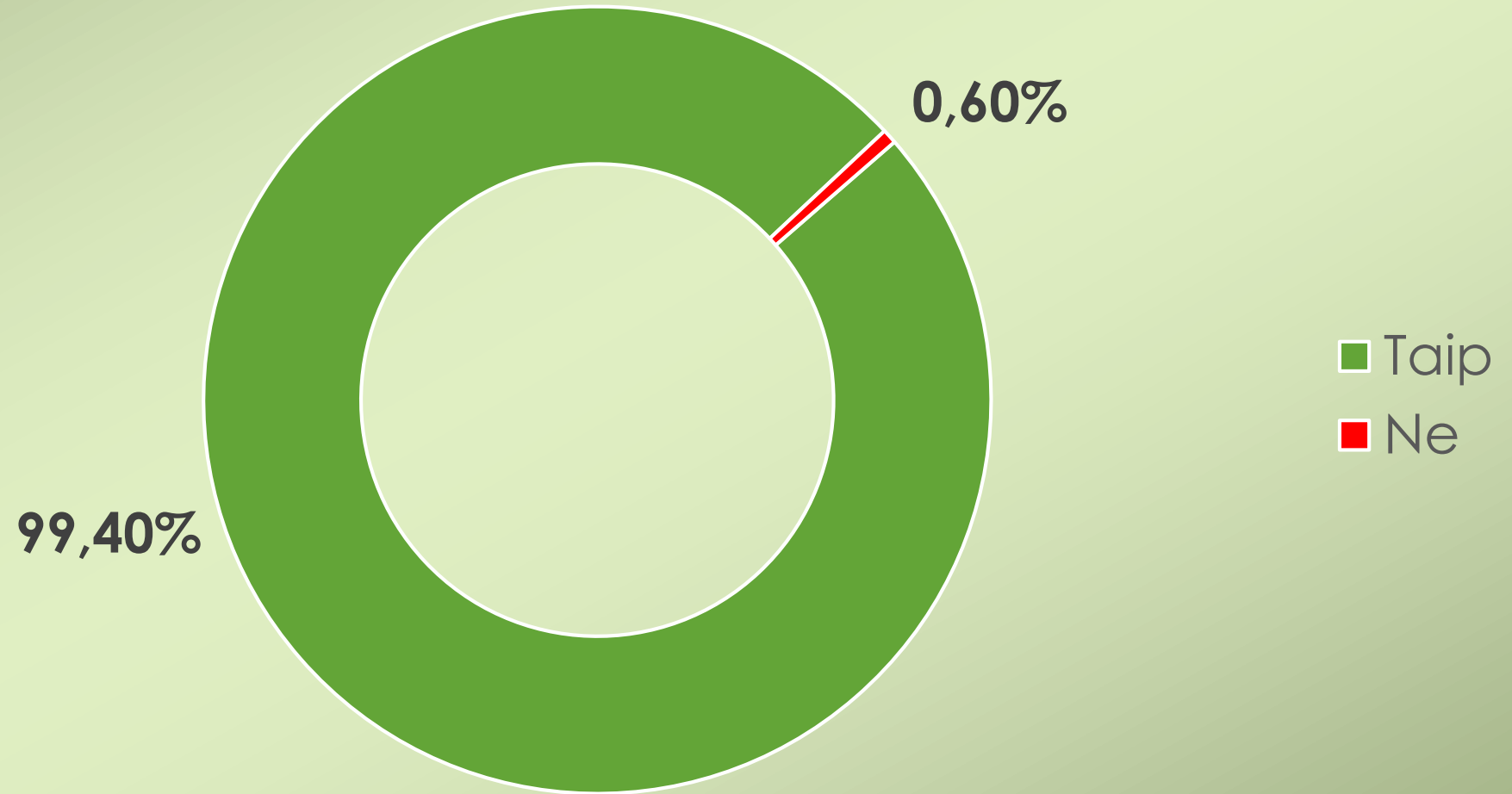
1. Tēvai save mokykloje prisimena, kaip

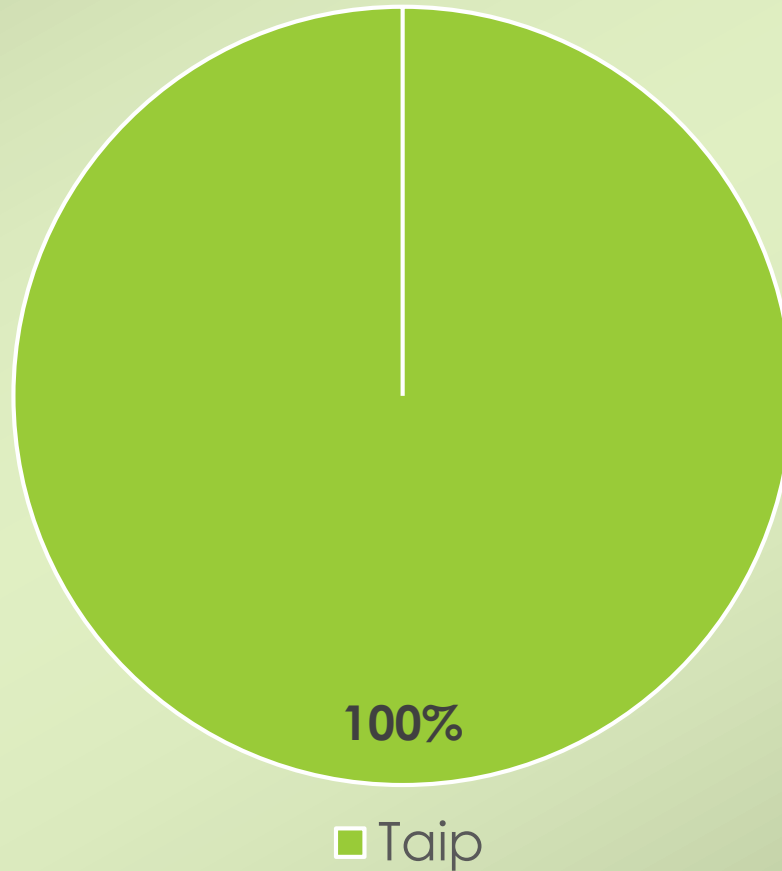
2. Apklausoje dalyvavusių tėvų vaikai mokosi

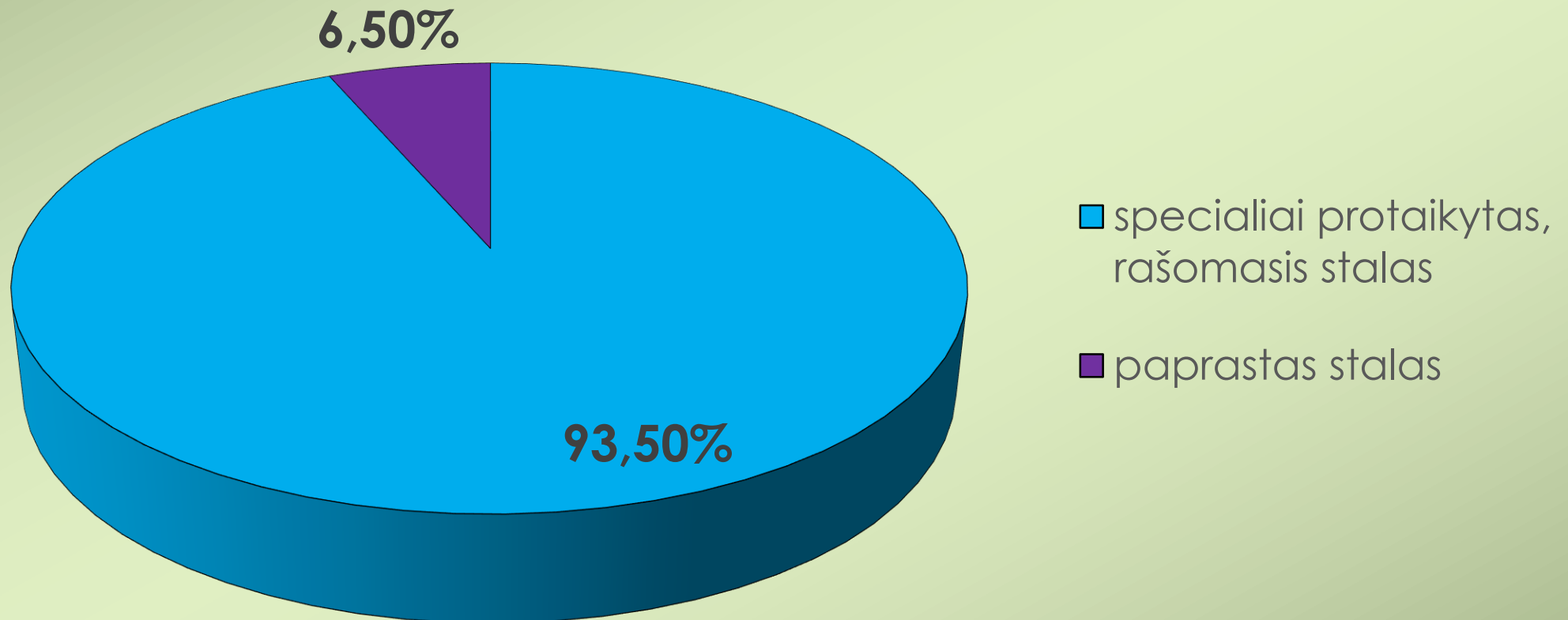
3. Namuose vaikas turi savo darbo vietą

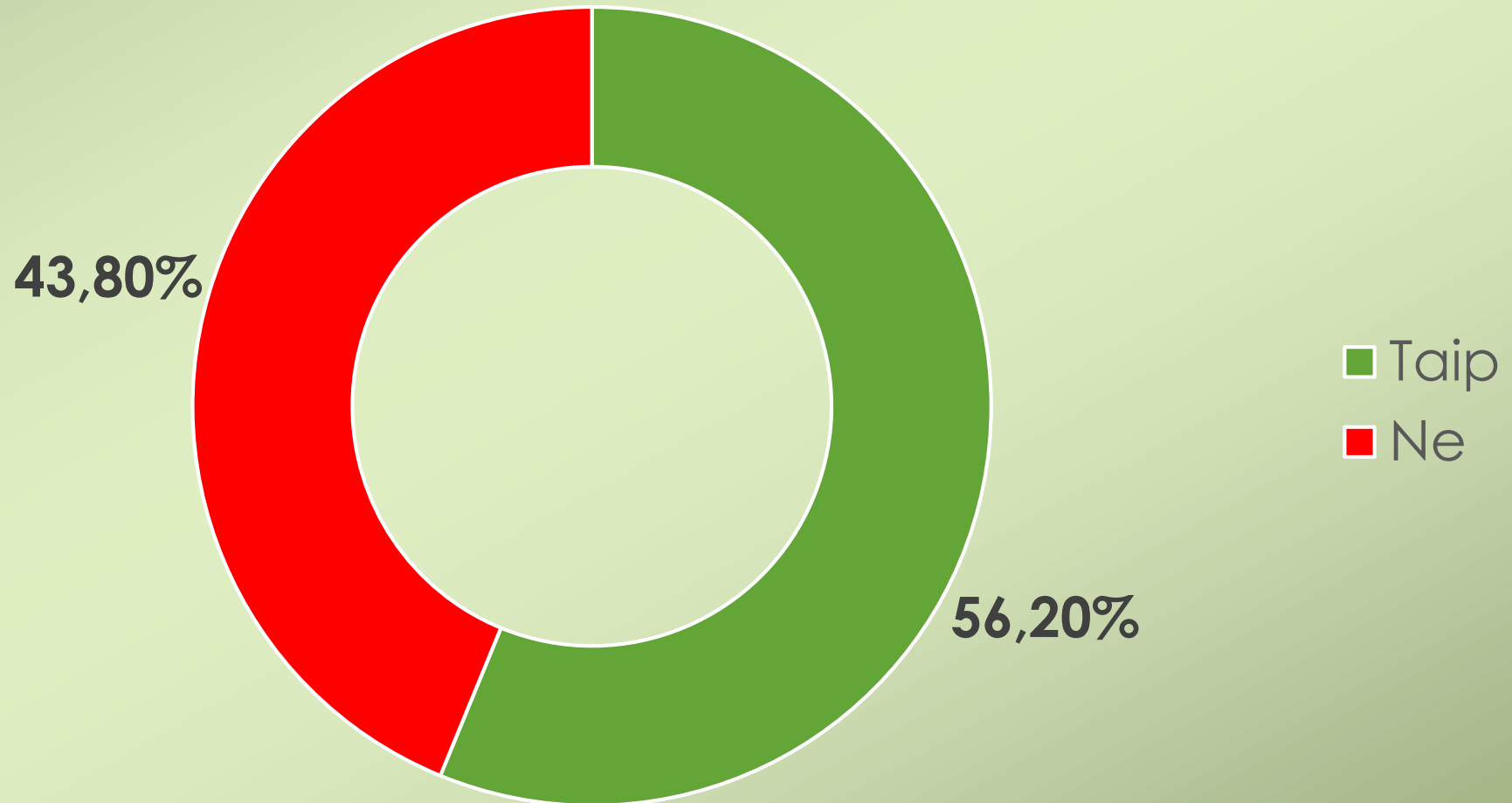
4. Visų apklausoje dalyvavusių tėvų vaikai turi atskirą, jam pritaikytą darbo stalą

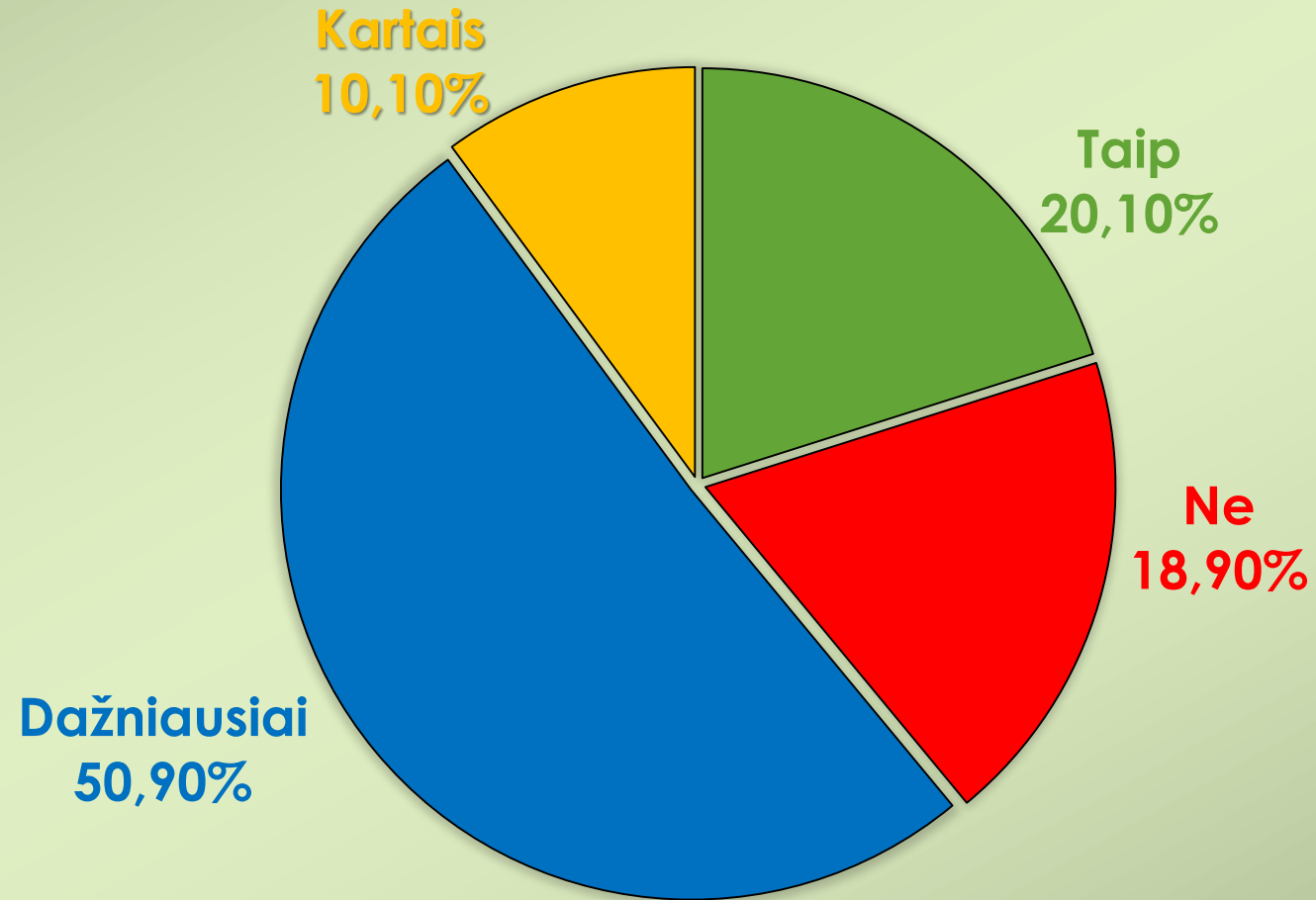
5. Vaiko darbo stalias

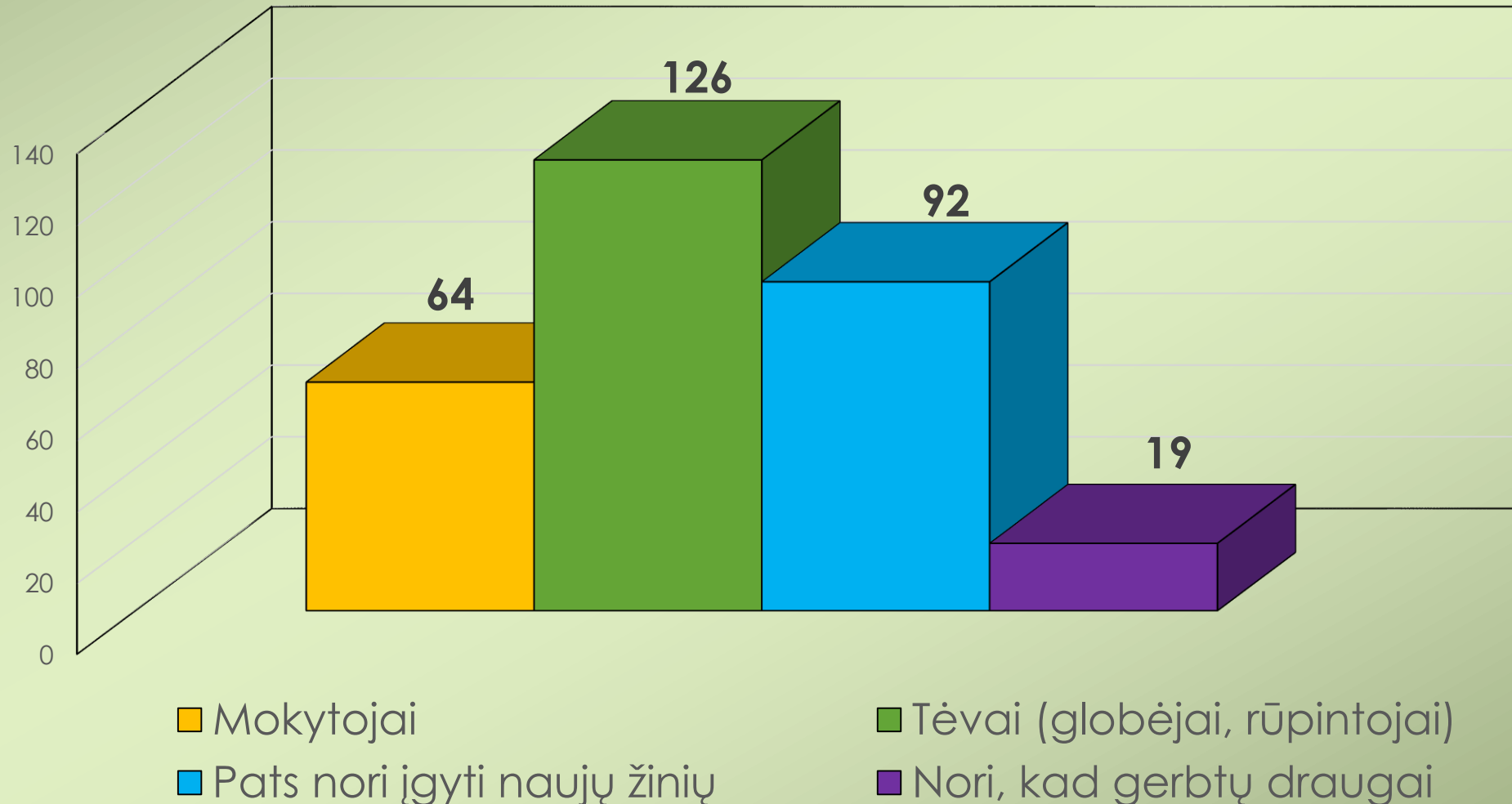
6. Tėvai domėjosi, kaip reikėtų įrengti mokinio kambarį (pvz. kokie baldai patys tinkamiausi ir pan.)

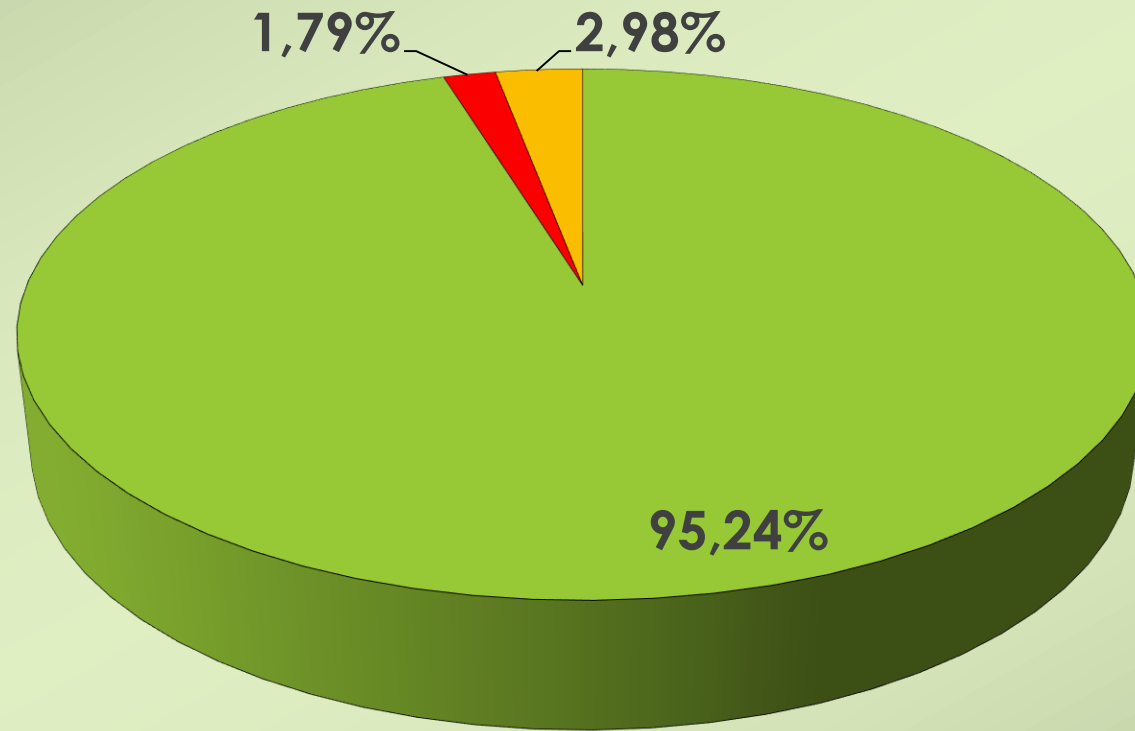
7. Namų darbus vaikas atlieka tuo pačiu metu

8. Tėvų manymu jų vaiką labiausiai skatina mokytis (galimi keli atsakymo variantai)

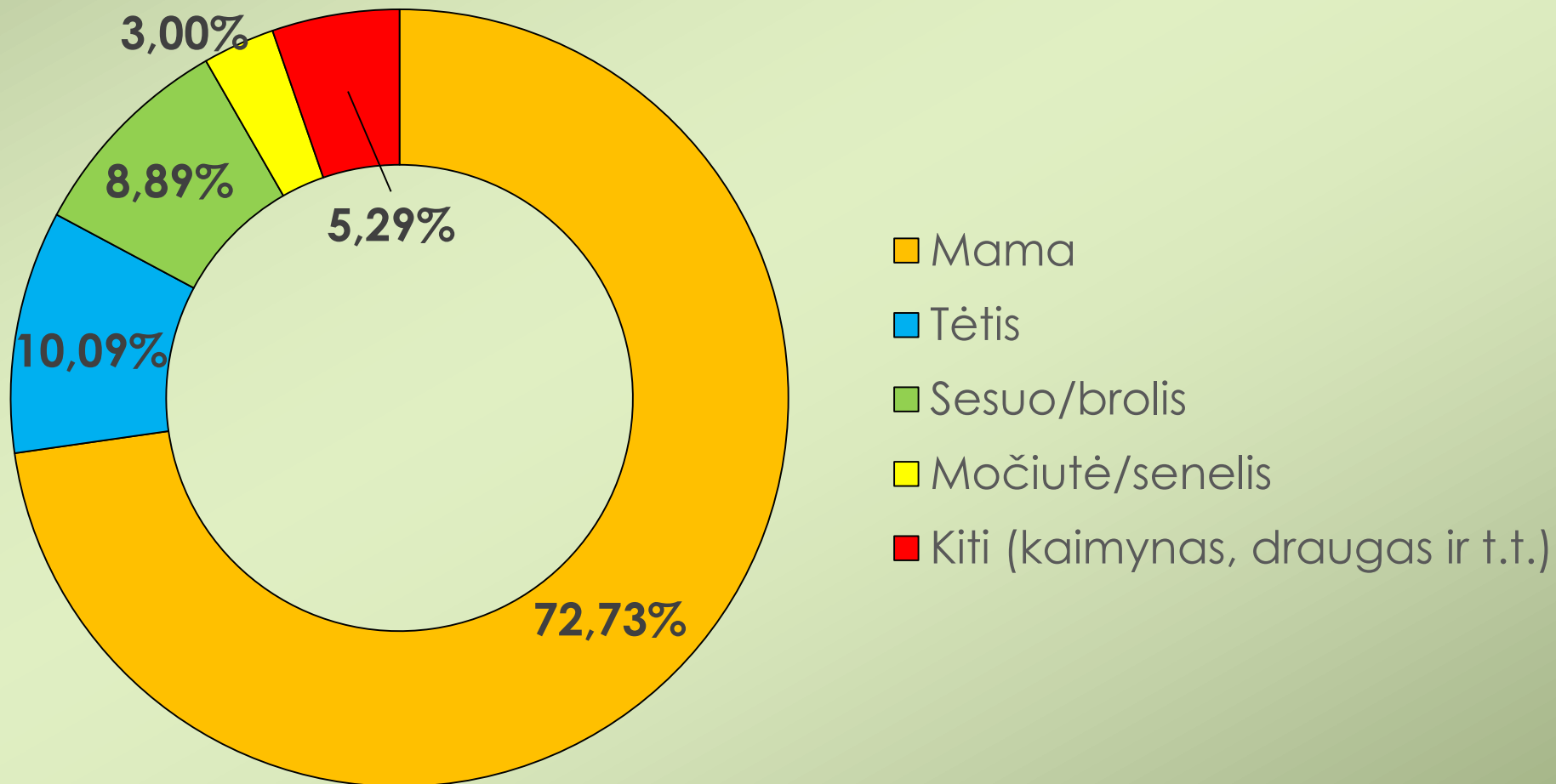

9. Nori, kad vaikas siektų aukštojo išsilavinimo

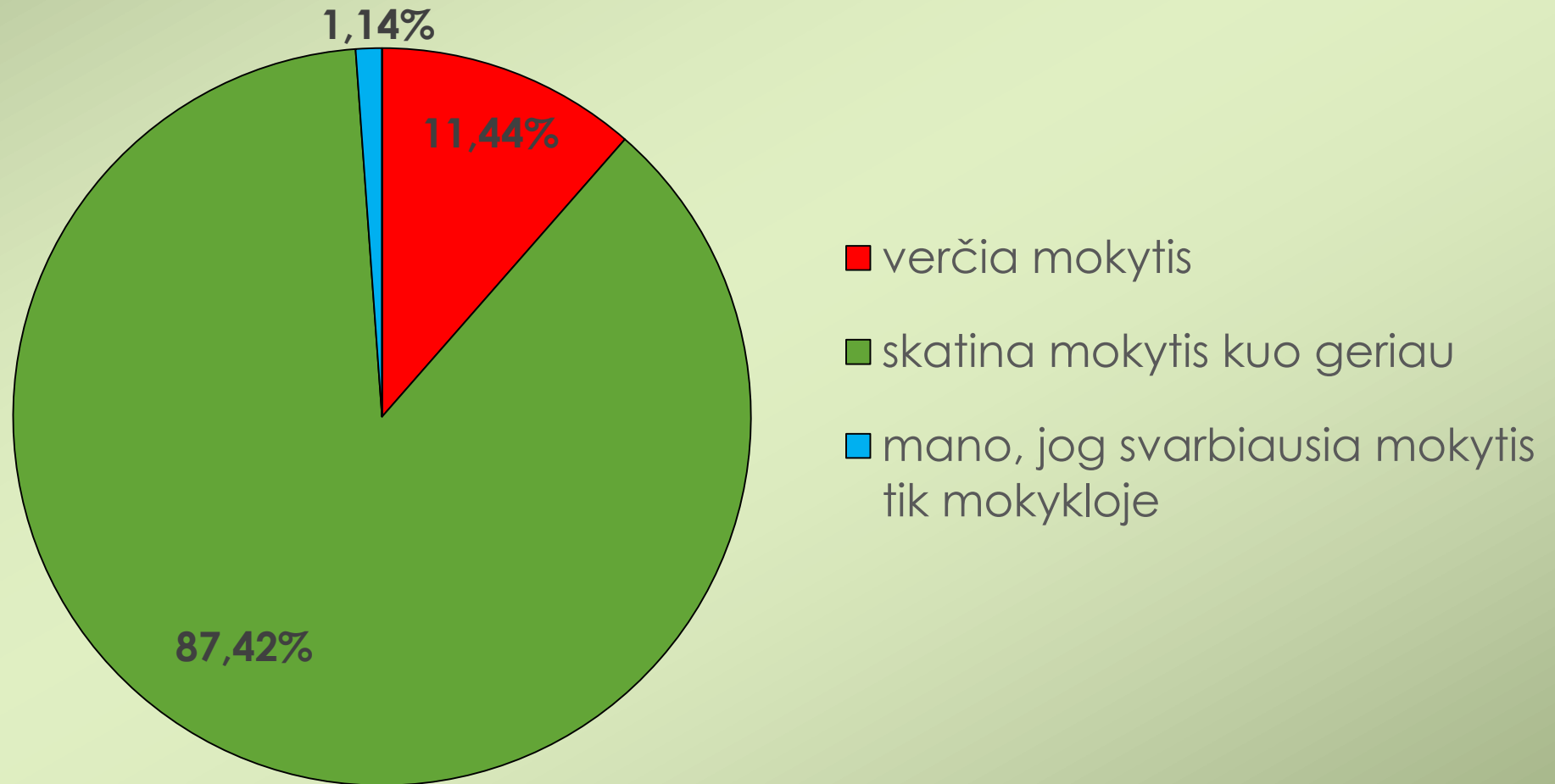

■ Taip ■ Ne ■ Nežinau

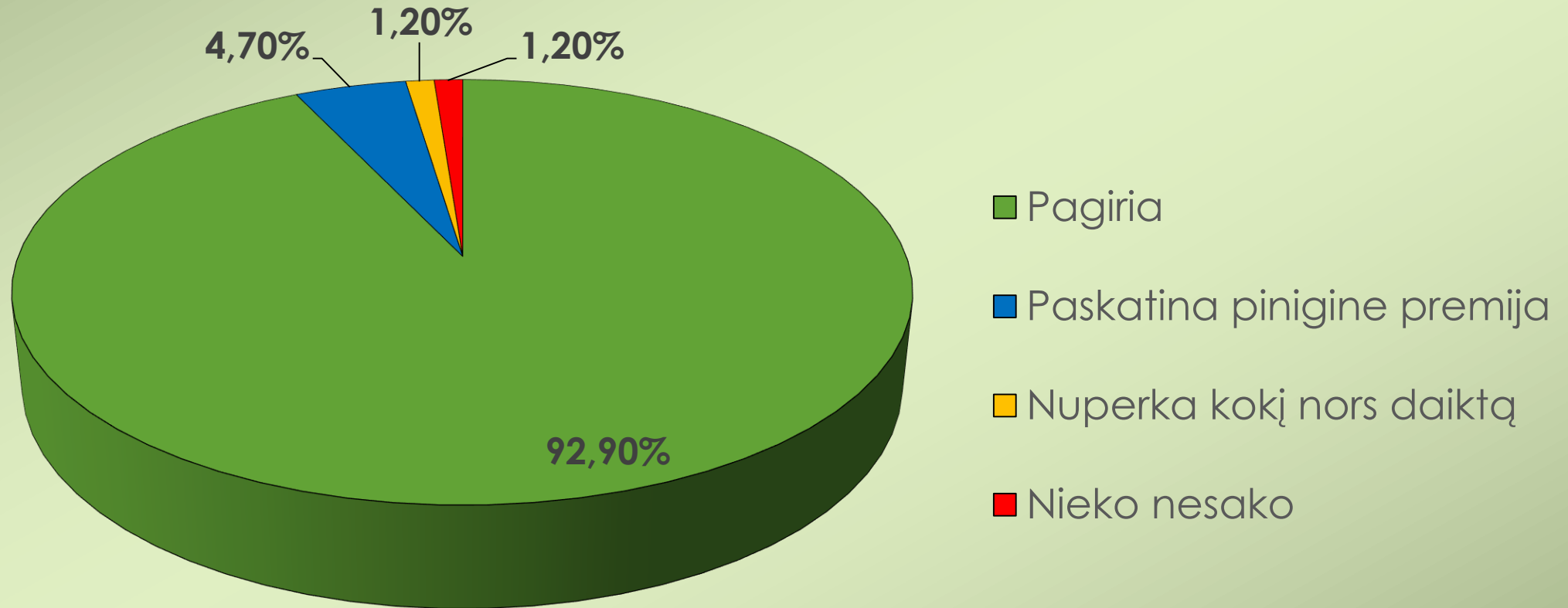
10. Jei prireikia pagalbos atliekant namų darbus, dažniausiai vaikui padeda

11. Apklausoje dalyvavę tėvai savo vaiką

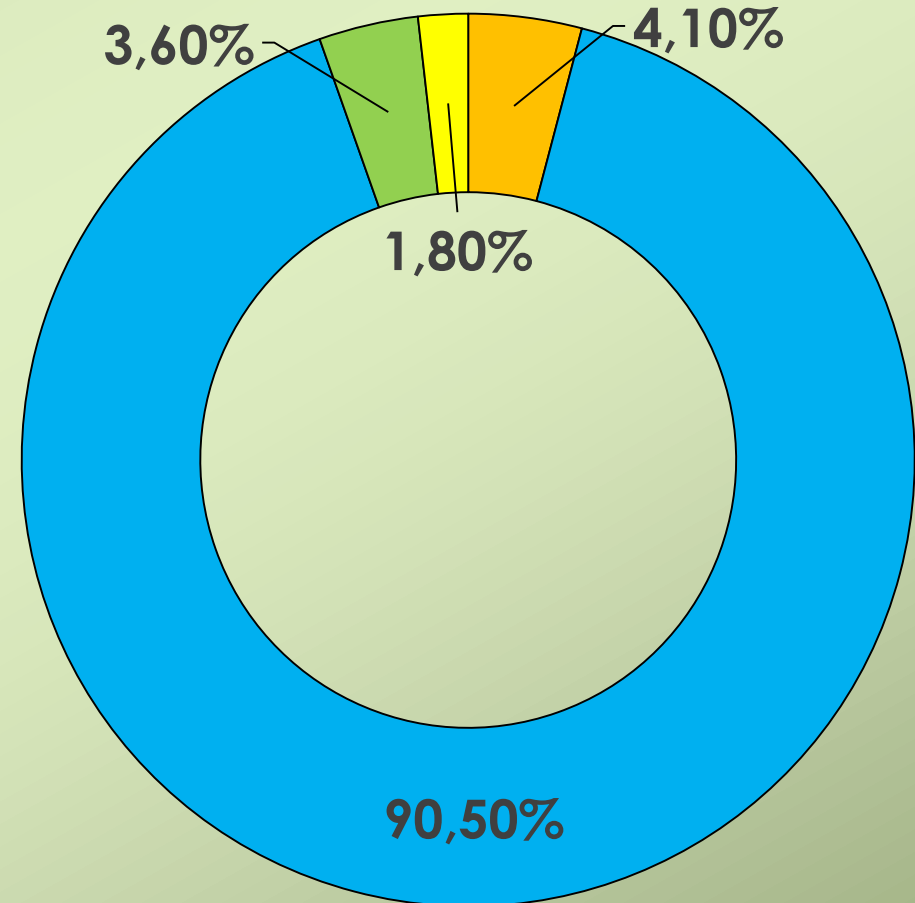

12. Jei vaikas gauna gerą įvertinimą, tėvai dažniausiai

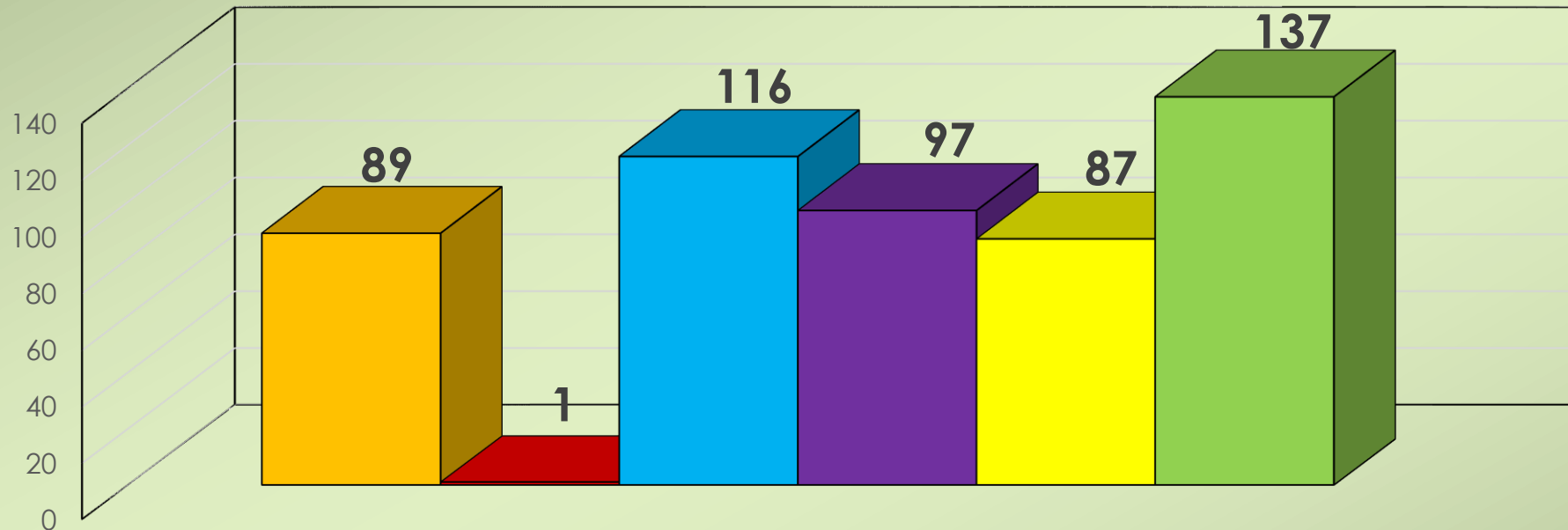

13. Po pamokų grįžęs vaikas pasako, jog gavo blogą įvertinimą. Tėvai dažniausiai

- paguodžia
- aptaria, kas nepasisekė
- neleidžia žiūrėti televizoriaus, žaisti kompiuteriu, naudotis telefonu
- nieko nesako

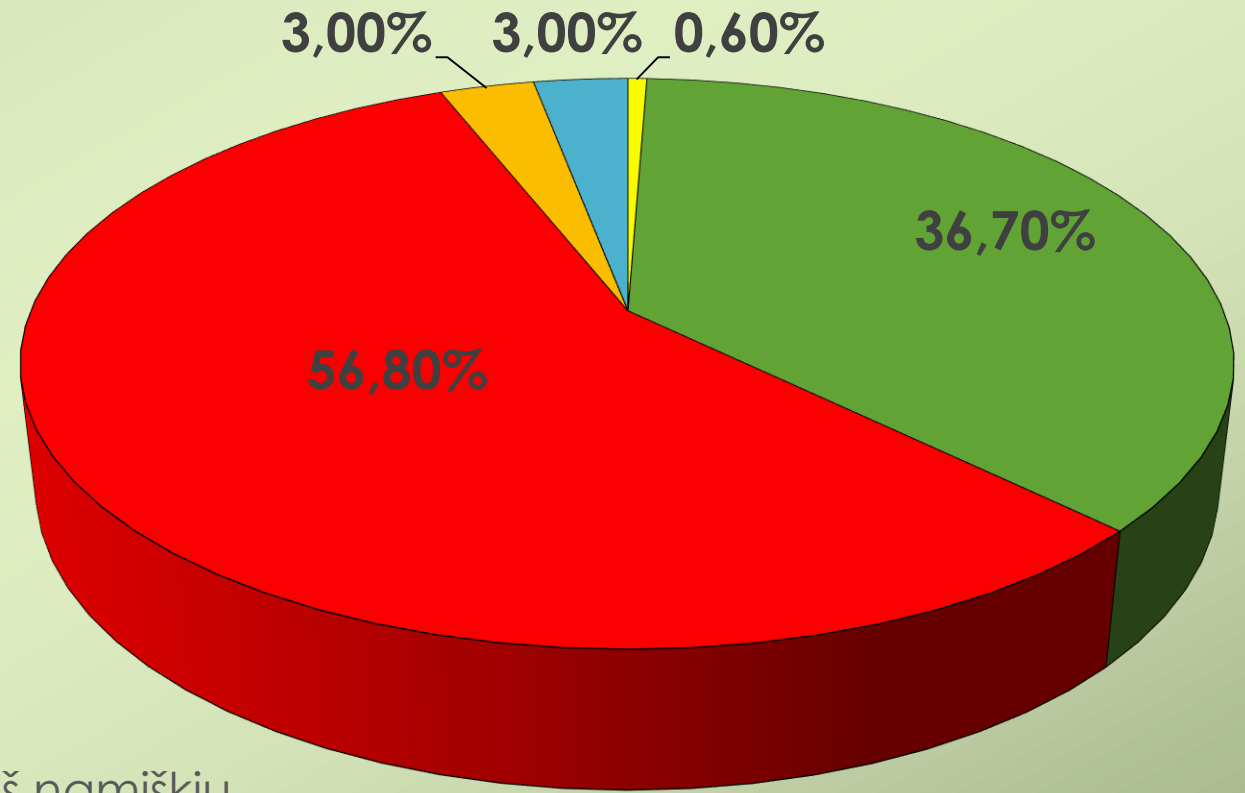

14. Tėvai pasirinko jų manymu tinkamą teiginį/teiginius

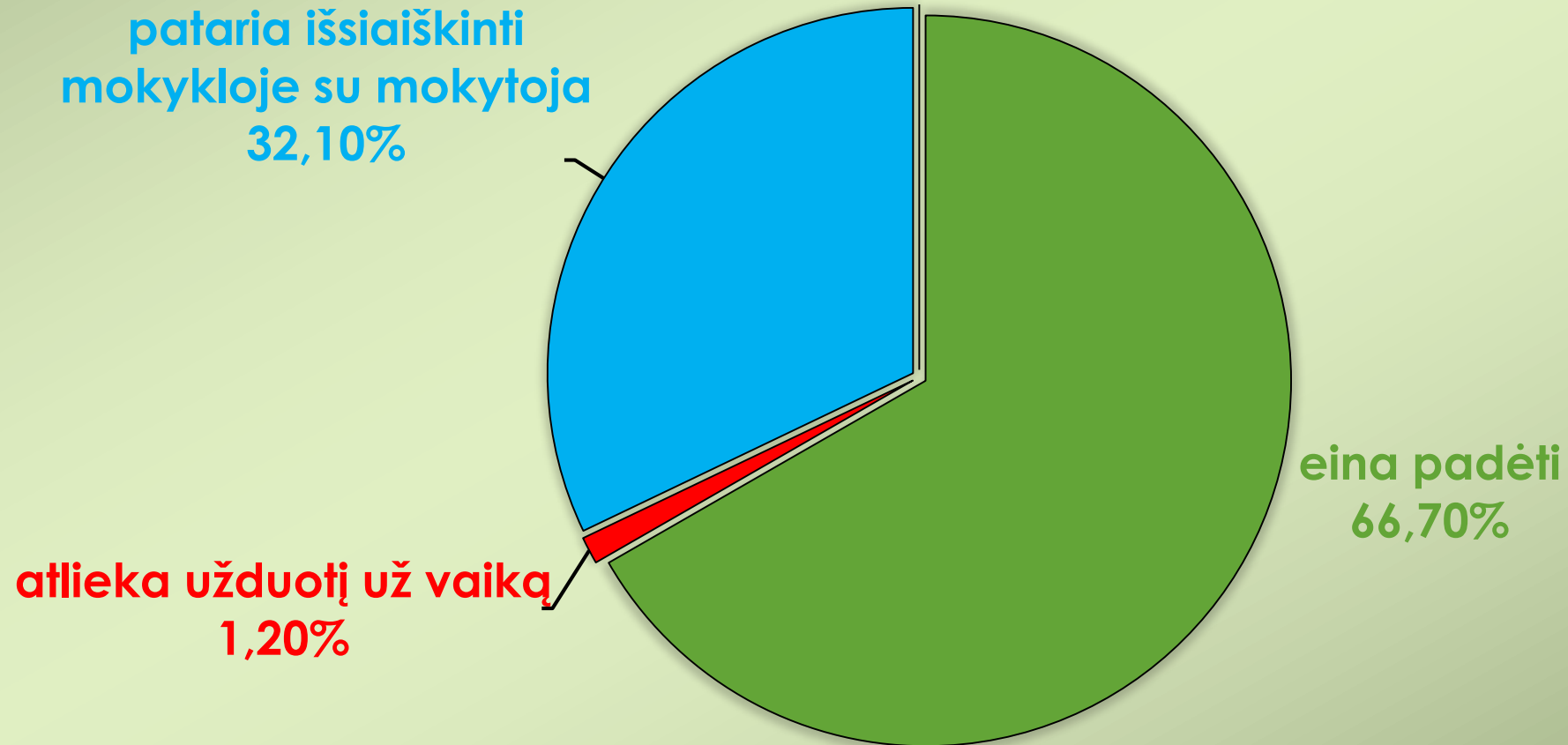
- Stengiasi vaikui parodyti, kaip mokykloje įgytas žinias galima panaudoti praktikoje
- Jei vaikas išsisukinėja ir neatlieka namų užduočių, toleruoja tai
- Kai vaikas ruošia namų darbus stengiasi, jog jo niekas netrukdytų
- Lankosi tėvų susirinkimuose, gimnazijos šventėse
- Bendrauja su mokytoja(ais) (telefonu, tiesiogiai)
- Nori, kad jų vaikas suprastų mokymąsi kaip savo pareigą

15. Jei tėvai yra įsitraukę į savo mėgstamą veiklą, o jų vaikas paprašo padėti paruošti namų darbus, tėvai

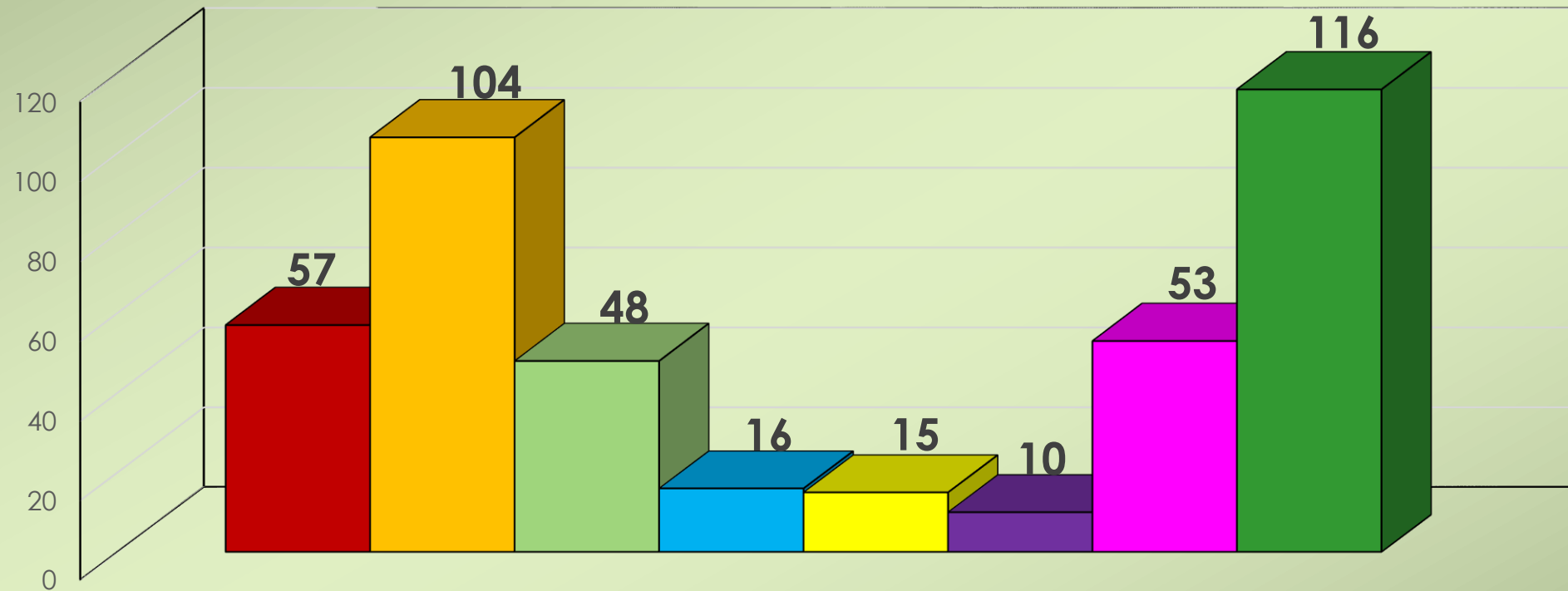

- nieko nesako
- paprašo palaukti kol baigs
- iš karto eina padėti
- pasako, kad paprašytų kieno nors kito iš namiškių
- atsisako padėti, nes mano, kad vaikai turi namų darbus atlikti savarankiškai

16. Ruošdamas namų darbus vaikas susidūrė su problema ir nusprendė užduoties neatlikti. Tėvai

17. Tėvų manymu labiausiai vaiko mokymosi motyvaciją lemia

■ Šeimos mikroklimatas

■ Tėvų išsilavinimas ir jų asmeninė mokymosi patirtis

■ Tėvų užimtumas darbe

■ Tėvų bendradarbiavimas su mokykla

■ Tėvų taikomas auklėjimo stilius ir ugdymo modelis

■ Šeimos struktūra ir jos pokyčiai

■ Šeimos ekonominė padėtis

■ Tėvų pagalba vaikui mokantis

Išvados. Rekomendacijos

Išvados (1)

- 1. Tėvų išsilavinimas.** 41,4% tėvų, dalyvavusių apklausoje, turi aukštąjį išsilavinimą. Tai leidžia daryti prielaidą, kad tėvai tinkamai supranta mokymosi svarbą ir įtaką vaiko ateičiai.
- 2. Vaiko darbo sąlygos namuose.** Beveik visi vaikai namuose turi savo darbo vietą (99,4%) ir specialiai pritaikytą darbo stalą (93,5%). Tai rodo tėvų rūpestį sudaryti tinkamas mokymosi sąlygas.

Išvados (2)

- 3. Tėvų požiūris į vaiko mokymąsi.** 91,7% tėvų skatina vaiką mokytis kuo geriau, tačiau tik 20,1% vaikų namų darbus nuolat atlieka tuo pačiu metu, kas rodo galimą disciplinos ir nuoseklumo mokymosi rutinoje trūkumą.
- 4. Pagrindiniai mokymosi motyvacijos veiksniai.** 74,4% tėvų mano, kad jie patys labiausiai motyvuoja savo vaikus mokytis. Tik 54,2% vaikų mokosi iš vidinės motyvacijos siekti žinių. Tėvai įvardijo, kad svarbiausi vaiko mokymosi motyvaciją lemiantys veiksniai yra tėvų taikomas auklėjimo stilius (61,5%) ir šeimos mikroklimatas (33,7%).

Išvados (3)

- 5. Tėvų dalyvavimas vaiko ugdyme.** Tik 57,4% tėvų lankosi mokyklos renginiuose ir tėvų susirinkimuose, o su mokytojais tiesiogiai bendrauja 51,5%. Tai rodo, kad dalis tėvų galėtų labiau įsitraukti į mokyklos bendruomenės gyvenimą.
- 6. Pagalba vaikams mokytis.** Dažniausiai vaikui padeda mama (72,8%), o tėčio indėlis yra ženkliai mažesnis (10,1%). 66,9% tėvų padeda vaikui spręsti mokymosi problemas, tačiau tik 32% skatina vaiką jas aiškintis su mokytoju. Tai rodo, kad ne visi tėvai skatina savarankišką mokymąsi.
- 7. Vaiko pasiekimų skatinimas.** Gavęs gerą įvertinimą, vaikas dažniausiai sulaukia žodinės pagyros (92,9%), o materialinės skatinimo priemonės naudojamos retai (6%). Tai rodo, kad tėvai renkasi labiau moralinį, o ne materialinį skatinimą.

Rekomendacijos. Tėvams (1)

- 1. Nuoseklaus mokymosi įpročių formavimas.** Padėti vaikams kurti ir laikytis kasdienės rutinos, įskaitant namų darbų atlikimą tuo pačiu metu. Skatinti savarankiškumą atliekant užduotis, tačiau būti pasirengus padėti, jei kyla sunkumų.
- 2. Šeimos mikroklimato gerinimas.** Kurti teigiamą ir palaikančią aplinką namuose, kur vaikas jaustųsi saugus prašyti pagalbos. Vengti per didelio spaudimo ir neigiamų emocijų, susijusių su mokymosi procesu.

Rekomendacijos. Tėvams (2)

- 3. Aktyvus dalyvavimas ugdymo procese.** Reguliariai lankytis tėvų susirinkimuose ir dalyvauti mokyklos veiklose. Palaikyti ryšį su mokytojais, kad galėtų aptarti vaiko mokymosi progresą ir iššūkius.
- 4. Skatinkite vidinę motyvaciją.** Kalbėti su vaikais apie mokymosi svarbą ne tik dėl pažymių, bet ir dėl gyvenimo įgūdžių. Parodyti, kaip mokykloje įgytos žinios pritaikomos praktikoje.
- 5. Tėčio įsitraukimo didinimas.** Skatinti, kad mokymosi procese dalyvautų ne tik mama, bet ir tėtis. Tai padidins vaikų motyvaciją bei stiprins ryšį su abiem tėvais.

Rekomendacijos. Mokytojams

- 1. Bendradarbiavimas su tėvais.** Organizuoti susitikimus ir mokymus tėvams apie efektyvius auklėjimo metodus ir vaikų motyvacijos skatinimą. Teikti konstruktyvų grįžtamąjį ryšį apie vaiko pažangą.
- 2. Vaiko savarankiškumo skatinimas.** Mokyti mokinius atsakomybės už savo mokymosi procesą, akcentuojant, kad tėvai yra pagalbininkai, o ne pagrindiniai atsakomybės vykdytojai.
- 3. Motyvacijos ugdymas.** Rekomenduoti tėvams leisti vaikams patiems aiškintis mokykloje kilusius klausimus ir problemas, kad būtų ugdomas savarankiškumas bei gebėjimas spręsti iššūkius.

Rekomendacijos. Mokiniam

- 1. Atsakomybės už savo mokymąsi ugdymas.** Suvokti mokymąsi kaip savo pareigą ir ilgalaikę investiciją į ateitį, o ne tik kaip būdą įtikti tėvams ar mokytojams.
- 2. Mokymosi sąlygų naudojimas.** Tinkamai naudoti sukurtą mokymosi aplinką (specialūs stalai, darbo vieta), kad susitelkti ir dirbti efektyviai.
- 3. Bendravimas su tėvais ir mokytojais.** Aktyviai dalintis sunkumais ir klausimais su tėvais bei mokytojais, kad gauti pagalbą ir palaikymą.